

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan:A. Spk:Şerf./

- 1- 15 eski parlamenter Çanakkale'de gözetim altına alındı
 - 2- Türkiye Dış.Bakan.K.Irak'ta girişilen operasyonun imhaya yönelik
 - 3- olmadığını ileri sürdü
 - 4- NATO Çevik Kuvvet'i Pazar günü Erzurum hava alanına indiriliyor
 - 5- Cunta yönetimi bir kez daha B.Avrupaya Amerikan nükleer füzelerinin
 - 6- yerleştirilmesi kararını onayladı
 - 7- T.Jivkov Pazartesi günü Ankara'ya geliyor
 - 8- NATO'nun Savunma Bakanlarından oluşan Planlama Grubu toplantısı sona
 - 9- erdi
 - 10- Andropov, ABD eski Moskova Büyükelçisini kabul etti
 - 11- Filistin DKC ile Filistin KHC,Şam'da ortak bir açıklama yayınladı
 - 12- Arjantin KP,ulusal bir parti olarak resmen kabul edildi
 - 13-
 - 14-
 - 15-
- TKP MK Bildirisi /Spk: Öm./

YORUM:

Yazan: Öm. Spk: Öm.

Başlığı : Türkiye bölgede jandarmalık rolünü oynamaya mı başlı-

Konusu : yor ? (tekrar: 2.6.83)

YAZILAR :

Başlığı: Büyük ozan, komünist N.Hikmet'i anıyoruz /Cemi./ Sp:N. ve D.,

Konusu : /tekrar: 1.6.83/

YAZILAR:

Başlığı:

Konusu :

YAZILAR:

Başlığı:

Konusu :

"TKP'nin Sesi" iç haberler:

3.6.1983

sıra

AR./Seft.

15 ESKİ PARLEMENTER ÇANAKKALE'DE GÖZETİM ALTINA ALINDI.

Milli güvenlik Konseyi diye Adlandırılan Cunta'nın 79 nolu kararı uyarınca Çanakkale Sıkıyönetim Komutanlığınca gözetim altına alınması kararlaştırılan 16 ~~parix~~ eski parlamenterden 15'i gözetim Altına alındı. Gözetim altına alınanlar arasında Adalet Partisi Genel Başkanı ve Eski Başbakanlardan Süleyman Demirel de bulunuyor. ^{eski} ~~larından~~ Eski Dışişleri Bakan ~~İhsan Sabrı Çağlayangil~~ ^{İhsan Sabrı Çağlayangil} 79 Nolu karar yayınlandığı zaman Sovyetler Birliği'nde bulunduğundan gözetim altına alınamadı. ^{Süleyman Demirel} ~~Dün sabah evinden ayrıldığı sırada~~ ^{gıkarhen} kalabalık bir grup tarafından karşılandı. Süleyman Demirel herhangi bir açıklama yapmazken toplanan kalabalık Cuntaya ^{Süleyman Demirel lehine belfiler bırakarak} ~~loykine sloganlar bağardı.~~ ^{protesto ettiler.} 15 eski Parlemitter ve bakan Cuntanın kararına göre 6 kasım 1983 günü seçim

yapılıp ve Parlemlentonun başkanlık divanı oluşturulursa ^{bundan sonra} serbest bırakılacaklar.

Cunta'nın 79 nolu kararına uluslararası tepkiler de sürüyor. Ortak Pazar ülkelerinin parlamenterlerinin oluşturduğu Avrupa Parlemlentosu karara sert tepki gösterdi. Sosyalist Grup Cunta aleyhine yayınlanacak olan bildirinin hazırlık çalışmalarını başlatırken, daha önce Cuntayı destekleyen bir grup İtalyan ve Hollandalı Parlemlenter "Demek ki Türkiye'nin gittiği yer gerçek demokrasi olmayacakmış. Askerler yönetimi bırakmamaya kararlıymış" diyerek Cunta yönetimi aleyhine Avrupa Parlemlentosunda alınacak kararı onaylayacaklarını açıkladılar. Avrupa Ekonomik Topluluğu Komisyon ve Konseyi'nin Haziran ayı toplantılarında Türkiye'de demokrasiye geçilmediği yö-

- 3 -

nünde karar ^{ın} alması bekleniyor.

Konuyla ilgili olarak Köln radyosunda ^{yayınlanan habere} ~~görü~~ belirten Mehmet Ali Birand Cuntanın bu kararının Türkiye ile batı Avrupa arasında zaten soğuk olan ilişkilerin birden bire gerginleşmesine yolaçtığını belirterek, "bu karardan ~~sonra~~ seçimlerden sonra oluşturulacak parlamentonun temsilcilerinin Avrupa Parlamentosuna kabul edilmeyeceklerini ~~belirtti~~. ^{zayıf}."

BBC - Köln

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KUZAY IRAK'TA GİRİŞİLEN OPERASYONUN İMHAYA YÖNELİK OLMADIĞINI İLERİ SÜRDÜ.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Dışişleri Bakanlığı, operasyona 6 bin Askerin katıldığını, Irak topraklarında en fazla 3 kilometre derinliğe inildiğini, ~~xx~~ operasyonun Irak hükümetiyle mutabakat halinde yapıldığını ~~ilerixsürdü~~, ve Türk askerlerinin dün sabah-tan itibaren geri çekildiğini ileri sürdü. Ulusal ve uluslararası çevrelerde ~~demokratik kamuoyunda~~ dışişleri bakanlığının bu açıklaması demokratik kamuoyunu yanıltmak amacıyla yapılmış bir açıklama olarak değerlendiriliyor. Cuntanın Irak topraklarında Kürtlere karşı gerçekleştirdiği ^(operasyon) yakından izleyen gözlemciler, cunta yönetiminin en başından operasyona katılan asker sayısını açıklamaması^{na}, tüm çalışmaların büyük bir gizlilik içinde yürütülmesine, daha da olay bölgesine basın

(TRT)

yayın organları muhabirlerinin sokulmamasına dikkat çekerek, cunta-
nın dışişleri bakanlığına yaptırdığı açıklamanın tümüyle inandırıcı-
lıktan yoksun olduğunu belirtiyorlar.

Bilindiği gibi, İngiltere'de yayınlanan ^{dehi} ~~Tayms~~ ve öteki kimi
batı Avrupa yayın organları, Türkiye Cunta yönetiminin, Irak toprak-
larında Kürtlere karşı girişilen saldırıda 40 bine yakın askerle
kullanıldığını, Türk askerlerinin Irak topraklarından 80 mil kadar
güneye ilerlediklerini yazmıştı. Dışişleri Bakanlığı'nın bir kez da-
ha açıklama yapma gereksinimi duyması, işlenen cinayetlerin geniş
çaplı olduğuna ^{işaret eden} ~~gösteren~~ başka bir olgu olarak değerlendiriliyor.

TRT

Çeşitli Haber Ajansları Irak topraklarına giren Türk askerle-
riyle Kürt Peşmergeler arasında sert çatışmalar olduğunu belirtiyor
Federal Almanya'da yayınlanan Kürdistan Demokratik Partisi'nin ~~bir~~
1 Haziran tarihli bildirisin'de ^{ise} de çatışmaların Habur suyu yakınların
da büyük yoğunluk kazandığı belirtiliyor. Söz konusu bildiride yapı-
lan operasyon sonucu 7bin Kürt ailesinin evlerini terketmek zorun-
da kaldıkları, halen göçmen durumunda ve çok zor koşullar altında
yaşadıklarını ~~xx~~ belirtiliyor.

BBC

NATO ÇEVİK KUVVET'İ PAZAR GÜNÜ ERZURUM HAVAALANI'NA İNDİRİLİYOR.

Cumartesi Günü Erzurum'da başlayan Adventür Express-83 Tatbikatına katılmak üzere NATO üyesi ülkelerin askerlerinden oluşturulmuş 3500 kişilik bölünmüş NATO Çevik Kuvvet'i/Pazar ~~günü~~ günü Erzurum'a indiriliyor. NATO Çevik Kuvvetleri'nin Erzurum'a indirilmesiyle plan tatbikatı olarak süren Adventür-Express-83 Tatbikati arazide sürecektir. Üç hafta daha sürecektir olan tatbikat boyunca gerçek mermiler kullanılacaktır.

NATO içinde tehdit unsuru olarak kullanılmak üzere oluşturulan Çevik Kuvvet'in Sovyetler Birliği sınırları yakınlarında tatbikatlara katılması, ülke kamuoyunda tepkiyle karşılanmıştı. Sovyetler Birliği resmi kaynakları da, bu tatbikatı bir kışkırtma olarak değerlendirmiş, bununla Amerikan çıkarları için Türkiye ulusal çıkarlarının feda edildiğini vurgulamıştı.

(Hürriyet)

CUNTA YÖNETİMİ BİR KEZ DAHA BATI AVRUPAYA AMERİKAN NÜKLEER FÜZELE-
RİNİN YERLEŞTİRİLMESİ KARARINI ONAYLADI. Bürüksel'de ~~уехиніаааааа~~
yapılan İlkbahar Dönemi NATO Savunma Komitesi Toplantısı bildirisin-
de ~~уехіааа~~ bu yılın sonuna doğru Batı Avrupa'ya orta Menzilli Ame-
rikan nükleer füzelerinin yerleştirilmesi kararı desteklendi. Kara-
rı destekleyen Türkiye Savunma Bakanı Haluk Bayülken toplantıdan so-
sonra yaptığı açıklamada NATO sınırları dışındax yapılacak ~~kırışma~~-
lara NATO düzeyinde alınacak kararlara uyacaklarını belirttikten
sonra Türk silahlı Kuvvetlerinin 10 yıl içinde modernleştirilmesi
için her geçen yıl artan bir yardım programının uygulanması gerekti-
ğini ileri sürdü. Danimarka ^{ile Yunanistan} ~~ve~~ NATO'nun füzeye
kararlarına geçince ^{Koyulmasından sonra} ~~koyarken~~, İspanya ^{da} Avrupa Ekonomik Top.
kuruluşuna üye olabilmek için füzeye kararına geçince koydu.

İNÖNÜ ÖNCÜLÜĞÜNDE YÜRÜTÜLEN GALLİMALAK İLERLERKEN

SİYASİ PARTİ ÇALIŞMALARINDA İŞVERENLER SAĞCI GÜÇLERİ BİRLEŞTİRMEK

^{2. VE CUNTA.}

İSTİYOR. Çeşitli kaynaklara ulaşan haberlere göre Cuntacılar yeni-
den Bülent Ulusu Başkanlığında oluşturulacak bir sağ partiden söze-
diyor. Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar desteklenecek
Parti konusunda "bir bekleme süresi içindeyiz" şeklinde konuşurken,
Sağcı güçlerin birleştirilmesi çerçevesinde Naim Talu. Nevzat Yalçın
taş ve Kamuran İnan gibi isimlerden sözediliyor.

Anavatan Partisi Başkanı

Parti Rumuzu Ana-Parti olarak Düzenlenen/Turgut Özal partisi-
ne üye olanlarla yaptığı toplantıda konuşarak tembelliğe prim ver-
meyeceklerini ileri sürerek, "Türkiye'de yeniden orta sınıf yarata-
cağız" dedi. şeklinde demagojik sözler ileri sürdü

kurma

(Erdal İnönü öncülüğünde yürütülen Parti/çalışmalarının ileri

aşamalara vardığı öğrenildi. Pazartesi günü kuruluş bildirisinin İçişleri bakanlığına verilmesi öngörülen Parti'nin isim belirleme çalışmaları sürdürülürken, Anbleminin 6 yapraklı ve 6 zeytinli bir zeytin dalı olması kararlaştırıldı.

Baha Feva Karataş öncülüğünde kurulmasına çalışılan Türkiye Atılım Partisi de dün iki kes isim değiştirdi. Önce Büyük Görev Partisini almışken, sonra Yüce Görev Partisi şeklinde yeni bir değişiklik yapıldı.

BBC - Köln.

BULGARİSTAN DEVLET KONSEYİ BAŞKANI VE ~~BULGARİSTAN~~ KOMÜNİST PARTİSİ
GENEL SEKRETERİ TODOR JİVKOV PAZARTESİ GÜNÜ ANKARA'YA GELİYOR.

Kenan Evren'in geçen yıl Şubat ayında Bulgaristan'a yaptığı
resmi gezide ~~resmen~~ Türkiye'ye davet ettiği Bulgaristan ^{Devlet Konseyi Başkanı} ~~Komünist~~
Partisi Genel Sekreteri Todor Jivkov 7 Haziran Pazartesi günü An-
kara'ya geliyor. 9 Haziran Çarşamba gününe dek sürecek olan bu ge-
zide Todor Jivkov Ankara'daki resmi görüşmelerinin yanısıra, Ankara
ve İzmir'de kimi incelemelerde bulunacak.

Yapılan açıklamalara göre Ankara'da Todor Jivkov ve Kenan Ev-
ren Başkanlığındaki ~~Türkxxx~~ Bulgar ve Türk heyetleri arasındaki
resmi görüşmelerde, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi
konusunun yanı sıra, Balkan Ülkeleri arasındaki işbirliğinin gelişt-
tirilmesi sorunu da ele alınacak.

(TRT)

3 Haziran 1983

-----Kuzey Atlantik Paktı-NATO'nun Savunma Bakanlarından oluşan Planlama Grubu toplantısı sona erdi ve ortak bir Bildirni yayınlandı. Bildirinin en önemli unsuru, Avrupada orta menzilli nükleer roketlerle ilgili olarak Cenevrede sürdürülen Sovyet-Amerikan görüşmelerinde NATO'nun tek yanlı üstünlük istenleri doğrultusunda bir anlaşmaya varılamaması halinde, yıl sonundan itibaren Pörşing-2 ve Krayz füze-lerinin Batı Avrupaya yerleştirilmesini öngören 1979 Brüksel kararlarının uygulanmasındaki kararlılığın dile getirilmesi oldu. Ancak, Yunanistan, daha önceki toplantıda olduğu gibi bu kez de, Bildirinin bu konudaki maddesiyle ilgili çekincelerini dile getirdi. Yunanistan, yalnız Batı Avrupaya yeni atom füzelerinin yerleştirilmesine karşı çıkmakla kalmayıp, Birleşik Amerikanın Cenevre görüşmelerindeki konumunu desteklemeyi de reddetti. Yunanistan, bu görüşmelerde Amerikan

tarafının ileri sürdüğü, sözümona "ara çözüm" formülünü de desteklemediğini bildirdi. Ortak Bildiriden anlaşıldığı üzere, Danimarka Savunma Bakanı da, Pörsing-2 ve Kruyz füzelerinin, Cenevre görüşmelerinde yıl sonuna kadar başarı sağlanamazsa, otomatikman yerleştirilmesine karşı çıkan parlamentonun kararına dayanarak, Bildiriye bu ~~kona~~ konuda çekinceleri olduğunu bildiren bir not koydurttu. Ayrıca, İspanyanın da Ortak Pazar üyeliği istemini ileri sürmesi dolayısıyla Madrit ile öteki NATO ülkeleri arasında, yeni atom füzeleri konusunda açık gelişmeler belirdi.

NATO Planlama Grubu toplantısının yayınladığı ortak bildiriden anlaşıldığı gibi, Brükselde, NATO'nun sınırları dışında müdahale ve askeri operasyonlar, böylesi operasyonların öteki üye ülkelere desteklenmesi konusu üzerinde de önemle duruldu. Özellikle Vaşington

yönetiminin ısrarı üzerine daha önceki toplantıda gündeme ^{getirilen} ~~gelen~~ ve ~~ele alınan~~ bu konuda, değişik raporlar ele alındı. Böylece, bir saldırı paktı olan NATO'nun etki alanını genişletme ve kendi sınırları dışında müdahalelere yönelme girişimleri yeni bir aşamaya yükselmiş oldu. Bu konulardaki ana raporun, önümüzdeki Aralık ayında yapılacak NATO toplantısında esaslı olarak görüşülmesine karar verilmesi, paktın yayılmacı planlarını sürdürmedeki kararlılığını ortaya koydu.

Sona eren Brüksel toplantısında, NATO'lu müttefiklerin Birleşik Amerika ile ikili işbirliği çerçevesinde de müdahaleye girebilecekleri belirtildi. Batı Avrupaya yeni atom roketlerinin yerleştirilmesi kararını yine onaylayan Savunma Bakanı Bayülken, toplantıdan sonra yaptığı basın toplantısında, paktın sınırları dışında müdahale konusuna değinerek, bu konuda varılan yeni aşamayı görmezlikten gelerek, "bu konuda

değişen hiçbir şey yoktur"dedi ve NATO'nun böylesi bir karar alması halinde Türkiye'nin bu karara katılacağını açıkladı.

Planlama Grubunun ortak bildirisinde, paktın ileri savunma stratejisi yeniden teyid edildi. Önümüzdeki iki yıl için savunma planlaması alanında paktın politikasını belirleyen direktif belgesinin de onaylandı. NATO ülkelerinin silahlanma harcamalarını her yıl % 3 artırılması yönündeki karar teyid edildi. ABD'nin buna yeni katkı yapılması istemi ilke olarak kabul edildi. Ortak Bildiride, konvansiyonel askeri güçlerin artırılması ve yeni ihtiyat birlikleri'nin yerleştirilmesi kararına varıldığı belirtiliyor.

NATO Planlama Grubu toplantısının ortak bildirisi, pakt içinde görüş ayrılıklarının sertleşmesine karşın, NATO'nun silahlanma ve yayılma planlarını sürdürdüğünü ortaya koydu.

----SBKP MK Genel Sekreteri Yuriy Andropov, Birleşik Amerikanın eski Moskova büyükelçisi, ünlü politikacı Eviril Harimen'i ve eşini kabul etti. TASS Ajansının bildirdiği üzere, Kremlinde yapılan görüşmede taraflar, uluslararası alandaki tehlikeli gelişmelerden ve Sovyet-Amerikan ilişkilerinin bugünkü durumundan duydukları kızılgıları dile getirdiler. Andropov, Harimen'in 40 yıl önce Moskova büyükelçisi olarak yapıcı etkilerde bulunduğunu anımsatarak özetle şöyle dedi:

"...O zaman ülkelerimiz birer bağlaşıklık olarak dünyamızı faşizm tehlikesine karşı birlikte savunmuşlardı. Bugün Sovyet ve Amerikan insanları karşısında yine ortak bir düşman vardı. Bu düşman, şimdiye kadar ki tüm tehlikeleri gölgede bırakacak nükleer savaş tehlikesidir. Bu tehlike, Amerikan ve Sovyet yönetici politikacılarının eşitlik temelinde ortak çabalar harcamasını gerektiriyor. Ama ne yazık ki, bugünkü

Amerikan yönetimi bu sorumluluğu göstermiyor. Sovyetler Birliği üzerinde üstünlük sağlamaya ~~çalışarak~~, kendi koşullarını dayatmaya çalışmak, geleceği olmayan bir politikadır. Bizim genel politikamız, barış içinde yan yana yaşama, hak eşitliği ve karşılıklı yarara dayalı ilişkiler, daha da iyisi, iyi komşuluk ilişkileri geliştirmektir. Halkların çıkarları, ülkelerimiz arasında yapıcı bir işbirliğini gerektiriyor. Açıktır ki, silahların sınırlandırılması konusunda anlaşmaya varılmadan geçen her yıl, çözümü daha da karmaşık olan yeni yeni sorunlar ortaya çıkarıyor..."

Amerikalı politikacı Harimen de, Andropovla yaptığı görüşmede, Sovyet-Amerikan ilişkilerinin bugünkü durumundan büyük ~~endişe~~ kaygı duyduğunu belirterek, bu ilişkilerin, iki halk yararına normalleştirilmesi zorunluğu üzerinde durdu.

----Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi ile Filistin Kurtuluş Halk Cephesi, Şam'da ortak bir Açıklama yayınlayarak, Birleşik Amerikanın dayatmalarıyla varılan Lübnan-İsrail anlaşmasını reddettiler. İsraili Lübnana saldırısının birinci yıldönümü dolayısıyla yayınlanan ortak Açıklamada, bu anlaşmanın Lübnanın bağımsızlık, egemenlik ve Arap devleti olma niteliğini önemli ölçüde zedelediği belirtiliyor. Açıklamada ayrıca, söz konusu anlaşmanın, Filistin halkının yasal haklarını yoketmeye yönelik politikanın bir parçası olarak niteleniyor.

----Öte yandan, FKÖ Yürütme Komitesi'nin resmi sözcüsü Abu Maizan, İsrailin Bekaa vadisinde ve Golan tepelerinde, yeni saldırı hazırlıklarını kınadı. Sözcü, Filistin halkının yasal haklarını sonuna dek savunmada kararlı olduğunu söyledi.

----Diğer yandan, İsrail işgal birliklerinin güney Lübnanda yeni yığinsal tutuklamalara giriştiği bildiriliyor. Halkın direncini kırma ya çalışan siyonist işgalciler, 200 kişiyi daha tutukladılar. Bunlardan 48'i derhal Ansar toplama kampına götürüldü.

----Şili'de, bundan bir süre önce sendikaların oluşturduğu "Emekçilerin Ulusal yönetimi" adlı cephe örgütünün başkanı Rodolfo Seguel, 14 Haziranda Şilide ikinci bir ulusal protesto günü yapılacağını yineledi. 6 sendikanın ortak kararıyla ilgili konuşmasında Seguel, eylemlerin ana amacının, Şili halkının demokratik haklarının yeniden sağlanması olduğunu söyledi.

----Arjantin Komünist Partisi, ulusal bir parti olarak resmen kabul edildi. Adalet bakanlığının konuyla ilgili olarak Buenos Ayre'de yayınlanan açıklamasında, AKP'nin 30 Ekim'de yapılacak genel seçimlere katılabileceği bildiriliyor.